

MÁRFFY ÖDÖN (1878-1959)**Csinszka és barátjánője, 1920-as évek második fele**

Olaj, vászon, 73,5x60 cm

Jelezve jobbra lent: Márffy Ödön

Kezdő ár: 6 000 000 Ft / 19 672 EUR

Becsérték: 12 000 000 – 16 000 000 Ft

Estimated value: 39 344 – 52 459 EUR

•OEUVRE-JEGYZÉK SZÁM: 2.2.3.5.

REPRODUKÁLVA:

•Rockenbauer Zoltán: Márffy.

Maklárly Artworks. Budapest, 2006., 332. oldal

Márffy Ödön: Ticharich Zdenka és Csinszka, 1930 körül, magántulajdon

Márffy Ödön életének legsikeresebb szakaszát Csinszkának köszönhette. Hosszú agglégény korszakának vetett véget azzal, hogy 1920. augusztusában, 42 évesen feleségül vette Boncza Bertát, azaz Ady Endre özvegyét, a még csak 26 esztendőes Csinszkát. Kettejük házassága kiegyensúlyozott kapcsolaton nyugodott, amelynek fókuszába a közös otthon megteremtése került. Csinszka örökségéből megvették Móricz Zsigmond kis-svábhegyi telkét, ahová 1928-ra fejezték be a műtermes villa felépítését. „*Negyedik éve fejlesztjük a kertet két kezünk munkájával, négy évvel ezelőtt még kopár legelő volt, s most 400 kis fajgyümölcsfával, pár öreg fával, sok virággal s a kis házzal egy kis kezdődő paradicsom*” – írta Csinszka egyik barátnőjének még 1924-ben. – „*A terület bekerített, városhoz, villamoshoz közel eső kétholdas kert, ami pesti teleknek nagy, van rajta vagy 8 nagy diófa (...), fürdőbazin, és víz és villany bevezetés. Az idén olyan szép zöld és buja minden – hogy pár év múlva erős és szép vegetáció lesz itten. Négy fajkomondor vigyáz a Márffy-portára, és sok-sok ember megfordul nálunk. Mi alig járunk valahová, hozzánk jönnek.*”

Márffy legfőbb festői témájává ekkorra Csinszka személye, és az ő révén megvalósuló polgári idill vált. Csinszka-sorozata hasonló szerelmi vallomásnak tekinthető a festészet nyelvén, mint amilyen Ady Endre Csinszkához írott versciklusa volt. Az olajképek, akvarellek és rajzok hol idealizálták és ábrándosnak mutatják asszonyát, hol kiemelik pierrot-s arcfestését, gunyoros vagy durcás karaktert kölcsönözve neki. Csinszka bubi-frizurás sziluettje feltűnik enteriőrökön, vendéglői és kerti környezetben is.

Ez az 1934-ig tartó periódus, amit joggal neveznek *Csinszka-korszaknak*, a beérkezésnek, a csúcstra jutásnak ideje. A meglelt családi béke, mindennapok öröme, és mindez az École de Paris modernnek ható dekorativitásával tálalva Márffyt a kor egyik legnépszerűbb festőjévé avatta. 1924-ben alapító tagja majd, nem sokkal később elnöke lett a hazai modern törekvéseket egybefogó ernyőszervezetnek, a KUT-nak. Tettvágya kiapadhatatlannak látszott, igen sokat festett és állított ki, művei az Európai nagyvárosokba, sőt a tengeren túlra is eljutottak.

Képünk e korszak jellegzetes példája. Voyeur pillanatnak vagyunk tanúi, a néző, akár egy paparazzo, önfeledt csevegés közepette lesi meg Csinszkát. A helyszín és a barátnő ugyan pontosan nem azonosítható, de minden bizonnyal a Szamóca utca környékének egy nyári délutánján vagyunk, talán épp Márffyéknél, esetleg egy közeli kerthelyiségben, mindenesetre illő távolságban ahhoz, hogy a beszélgetés titkának részesei lehessünk. Érezhetően „*női dolgokról*” folyhat a szó, erre utal a barátnő frizura-igazító mozdulata, Csinszka cinkos mosolya. A fehér komondor lábtartásából látszik, hogy igyekezne magára vonni a beszélgetésbe belefeledkezők figyelmét. Márffy a húszas évekre kiérlelt, bravúrosan könnyed stílusában, az arcvonásokat, az áttetsző tüllruhát, a tájat épphogy csak jelző ecsetvonásokkal, gondosan válogatott színekkel, némi ironikus felhanggal örökítette meg a jelenetet, amely derűt, szolid jólétet, életörömet sugároz.

Rockenbauer Zoltán

Márffykék Szamóca utcai villájuk kertjében, 1925
A Petőfi Irodalmi Múzeum archívumából

Csinszka a kuttyájával, 1934 körül

